

Balansen mellan Riksbanken och Finansen

Kommentar på ESO-rapporten
”Samspel för stabilitet”

Mats Dillén

Välskriven rapport i aktuellt ämne

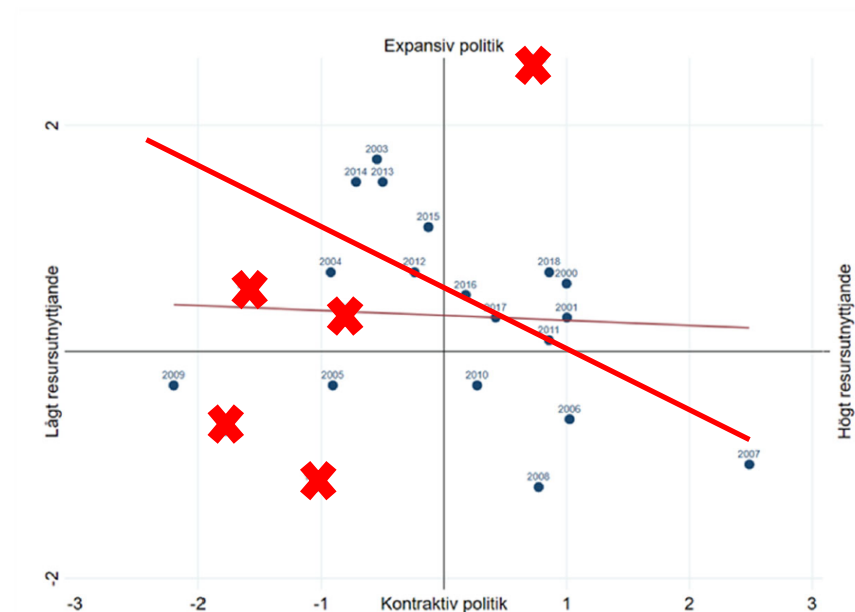
- Bra att frågan om samspelet lyfts
- Hög ambitionsnivå med att kombinera forskningslitteratur med policy
- Välstrukturerad och pedagogisk framställning

Har finanspolitiken verkligen varit acyklisk?

- Ta bort åren utan överskottsmål och outliern 2002.
- "Eye-ball econometrics" ger en kontracyklisk diskretionär finanspolitik
- Ingen hänsyn till att finanspolitiken påverkar BNP-gapet

→ Behöver analyseras närmare

Figur 4.7 Strukturellt finansiellt sparande och resursutnyttjande 1996–2018

Anm: X-axeln visar BNP-gapet enligt Armelius med flera (2018). Y-axeln visar skillnaden mellan överskottsmålet och det strukturella finansiella sparandet. Linjen visar det skattade linjära sambandet.

Förslag rörande penningpolitiken

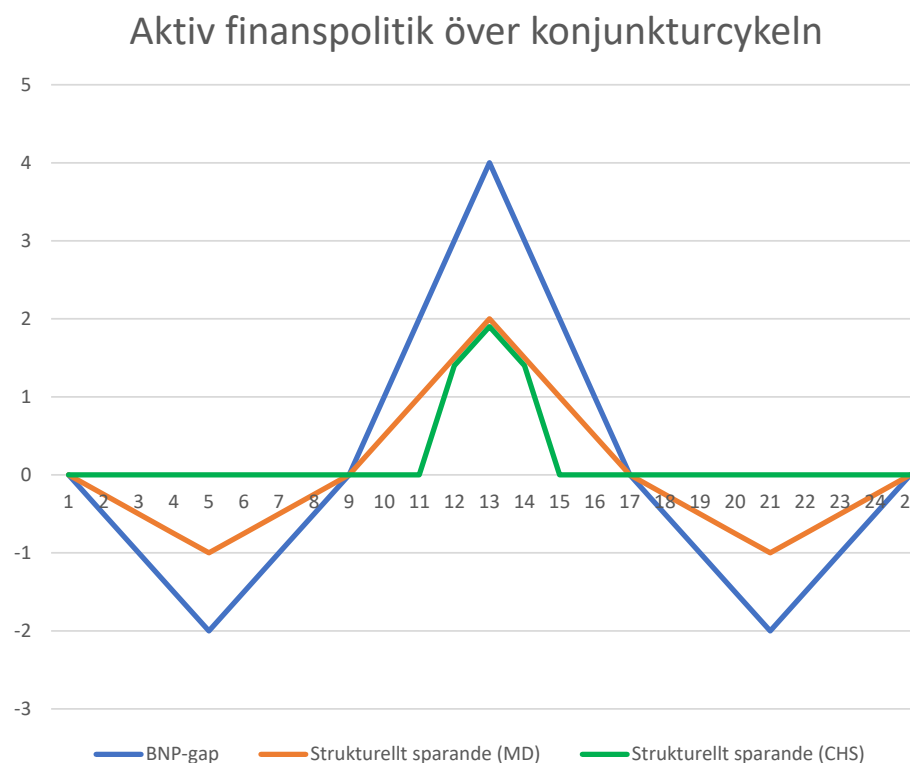
- Höjt inflationsmål
 - I princip bra
- Tveksamhet kring tillgångsköp
 - Bör utvärderas m.a.p. effekter och statsfinansiell kostnad
 - Bra att Riksrevisionen ska analysera frågan

Aktivare roll för finanspolitiken vid efterfrågestörningar

- I princip bra, men det finns risker
 - Budgetprocessen behöver säkerställas först
- Särskilt när penningpolitiken begränsas av räntegolvet

Finanspolitik vid efterfrågestörningar

- Finanspolitiken bör understödja konjunkturstabilisering om inte offentligfinansiella hänsyn talar i annan riktning

Finanspolitiken vid utbudsstörningar

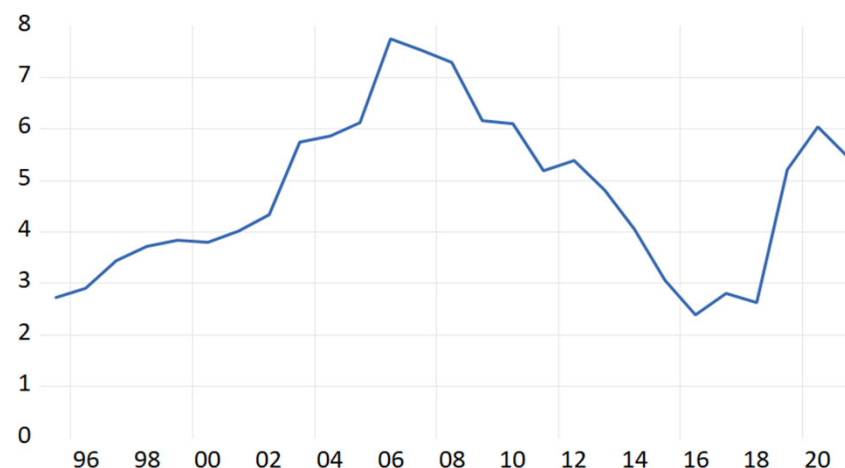
– flera frågor att ta ställning till

- Vid stora utbudsstörningar kan det vara lämpligt att finanspolitiken tar explicit hänsyn till inflationen
- Vad är lämplig inriktning på finanspolitiken för 2023?
 - Varaktigheten i störningarna
 - Påverkan på inflation och inflationsförväntningarna
 - Risker för finansiell instabilitet

Hur ska policymixen se ut på medellång sikt?

- Saknas en diskussion om policymixen kan påverka efterfrågans sammansättning på medellång sikt
- Ett lägre saldomål möjliggör högre konsumtion och högre investeringar

Bytesbalansöverskott, Procent av BNP, årsvärden

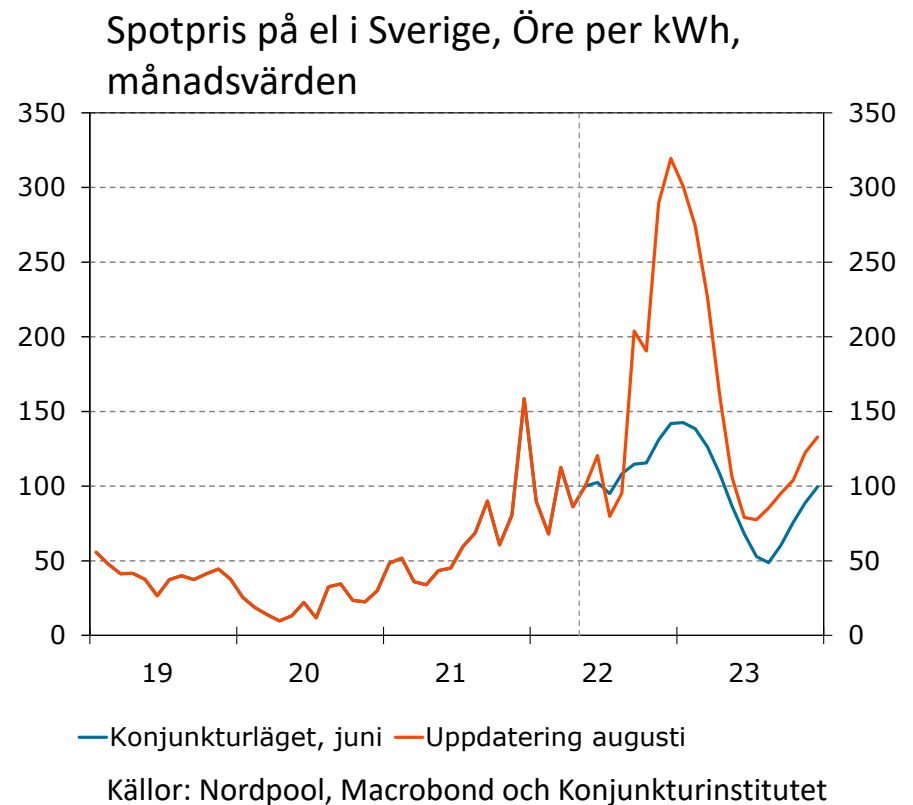
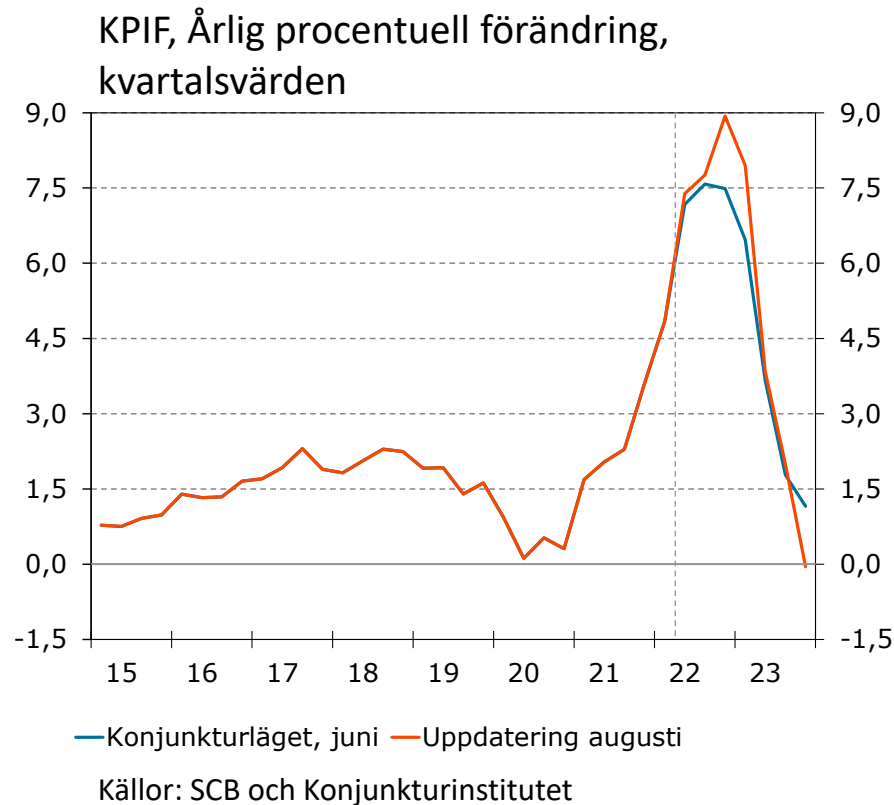
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet

Slutsatser

- Mycket bra rapport
- Bra med mer samspel, men få ordning på budgetprocessen först
- Lämpligt att finanspolitiken explicit beaktar inflationen i budgeten för 2023

Extrabilder

Utbudsstörningar kan ha långsiktiga effekter på ekonomin

Ska Finanspolitiska rådet ge finanspolitiska råd?

- Komplicerad fråga
- European Fiscal Board – oberoende rådgivare till kommissionen – föreslår:
 - Ökad övervakningsroll för Finanspolitiska råd på nationell nivå
 - Finanspolitiska råd informerar kommissionen
 - Granska statens budget
 - Framträda inför riksdagen
 - Comply-Explain-funktion
 - Kräver tillräckligt med resurser och oberoende